

Clark & Chalmers – The Extended Mind

- Reacție critică –

În articolul *The Extended Mind* al lui Andy Clark și David Chalmers, publicat în anul 1998, este dezvoltată o nouă teorie remarcabilă despre cogniție, care susține că funcțiile mentale depășesc limitele creierului nostru prin intermediul mijloacelor externe (instrumente care țin de tehnologie, cum ar fi laptopurile, telefoanele, tabletele sau aplicațiile care pot stoca și căuta informații pe internet) și interacțiunii cu mediul extern (atunci când facem o listă de sarcini sau luăm notițe pe hârtie, ele devin o extensie a memoriei noastre). Cei doi autori încearcă să demonstreze cum mediul și mijloacele externe, tehnologia, pot sprijini și influența memoria și modul de gândire al oamenilor. Așadar, ideea acestui text este de a înțelege cum funcționează mintea și identitatea umană, prin punerea mai multor întrebări despre conceptele de bază ale gândirii și interacțiunii noastre cu mediul înconjurător.

Un punct forte al textului este dat de exemplul lui Otto și Inga, unde Otto se folosește de un caiet pentru a reduce pierderile de memorie, fiind astfel o „unealtă” de extensie a minții sale. Aici autorii ilustrează cum mediul extern poate juca un rol cognitiv important. Un aspect critic, însă este dat de lipsa unei discuții mai amănunțite legate de restricțiile în ceea ce privește încrederea în resursele din mediul extern. Dacă Otto își va pierde sau distruge caietul, toate gândurile și informațiile salvate în acea resursă externă vor fi pierdute, în mare parte, în comparație cu memoria biologică, care este independentă și nu depinde de obiecte din mediul extern.

Un al doilea punct forte al textului este dat de „acțiunile epistemice”. Aici autorii prin intermediul exemplului de rearanjare a pieselor de Scrabble, arată cum acțiunile fizice pe care le facem asupra mediului ajută la dezvoltarea procesului gândire, prin rezolvarea unei probleme (în acest caz, jocul Scrabble). Astfel ei susțin faptul că nu „gândim” doar cu capul nostru, ci și prin interacțiunile fizice cu obiectele din jurul nostru. Aceste acțiuni ridică totuși un semn de întrebare, întrucât dacă toate acțiunile pe care le facem ar deveni o parte a gândirii, atunci unde s-ar termina gândirea noastră și ar începe gândirea exterioară? Așadar, am ajunge într-un punct unde nu am mai putea face o distincție clară între acțiunile făcute de gândirea noastră și acțiunile făcute de mediul extern. Părerea mea este că, deși rearanjarea pieselor de Scrabble ajută la dezvoltarea gândirii, nu ar trebui să considerăm această acțiune ca fiind parte a gândirii noastre, ci doar o „unealtă” ajutătoare a gândirii.

Într-o altă ordine de idei, autorii sunt de părere că resursele din mediul extern, cum ar fi tehnologia sau interacțiunile sociale, contribuie la formarea identității personale. Această idee este dificilă, deoarece din punct de vedere tradițional, identitatea personală este legată de coerența memoriei biologice și a conștiinței. Consider că resursele din mediul extern sunt doar

„unelte” ajutătoare care facilitează gândirea, dar nu esențiale pentru a ne defini cine suntem ca persoană.

În opinia mea, sunt de acord că resursele din mediul extern și tehnologia (dispozitivele sau aplicațiile inteligente) joacă un rol important în sprijinul modului nostru de a gândi, însă acestea nu ar trebui să facă parte din „mintea” sau „identitatea” noastră ca persoane. Dependența de aceste resurse ne-ar putea diminua gândirea independentă pe termen lung deoarece ajungem să ne bazăm pe tehnologie pentru a ne rezolva problemele, iar atunci când tehnologia nu va mai fi la dispoziția noastră, cel mai probabil nu ne vom putea descurca singuri. De asemenea, dacă extindem conceptul de cogniție, să includă atât utilizarea unui dispozitiv inteligent, cât și acțiuni care nu sunt legate în mod direct de gândire (mișcarea unei mâini de exemplu), atunci ar fi mult mai dificil să definim clar „ce face” mintea noastră.

În concluzie, *The Extended Mind* este un articol remarcabil prin viziunea sa tradițională asupra cogniției, Deși aduce argumente relevante în sprijinul extinderii modului nostru de gândire, este important să păstrăm o distincție clară între ceea ce aparține minții noastre (memoria biologică) și ceea ce reprezintă „unelte” ajutătoare (tehnologia).

Referințe

Clark, A., & Chalmers, D. (1998). *The Extended Mind*, 58(1), 7–19.

Menary, R. (2010). *The Extended Mind Debate: Foundations, Issues, and Implications. The Extended Mind*, 1-25. MIT Press.

Heersmink, R. (2017). *Distributed Cognition and Distributed Morality: Agency, Artifacts, and Systems. Science and Engineering Ethics*, 23(2), 431-448.

Popescu Paullo-Roberto-Karloss

Grupa 406 IS